

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА  
Кафедра німецької філології



ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

Майя НІКОЛАЄВА

08

2023 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**ДРУГА ІНОЗЕМНА МОВА (НІМЕЦЬКА)**

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація 035.041: Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

Освітньо-професійна програма: Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

ОНУ

2023



## 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Очна форма навчання	Заочна форма навчання
<p>Загальна кількість: кредитів – 12/6</p> <p>годин – 360/180</p> <p>змістових модулів – 4/4</p>	<p>Галузь знань: 03 Гуманітарні науки</p> <p>Спеціальність: 035 Філологія</p> <p>Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська</p> <p>Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)</p>	<b>Обов'язкова</b>	
		<b>Рік підготовки:</b>	
		2-й	2-й
		<b>Семестр</b>	
		3-й/4-й	3-й/4-й
		<b>Практичні</b>	
		90 год./ 76 год.	18 год./ 18 год.
		<b>Самостійна робота</b>	
		90 год./104 год.	72 год./ 72 год.
		Форма підсумкового контролю:	
іспит / іспит	- / залік		

## 2. Мета та завдання навчальної дисципліни

**Мета курсу:** ознайомити студентів з граматичною та лексичною системами німецької мови та її синтаксисом, привити навички нормативного вживання конкретних граматичних форм, синтаксичних конструкцій та лексичних оборотів, надати глибоке науково-практичне висвітлення граматичної побудови німецької мови і розкрити її об'єктивно існуючі синтактико-морфологічні особливості та закономірності її функціонування.

**Завдання** даного курсу полягають в тому, щоб дати студентам систематизовані, глибокі знання з лексики, граматики та німецького синтаксису, особливу увагу фокусуючи на основних синтаксичних структурах, представлених у реченні, різниці між структурно-синтаксичними типами речень (просте, складнопідрядне, складносурядне, речення змішаного типу) та типах підрядних речень; навчити студентів вільно володіти німецькомовними конструкціями за даними темами як в письмовому, так і в усному діалогічному та монологічному мовленні, прищепити базові навички німецько-українського та українсько-німецького перекладу в межах окреслених тем.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей:**

а) **інтегральної:** здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладознавства) та методики навчання іноземних мов та зарубіжної літератури у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної й педагогічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

б) **загальних (ЗК):**

**ЗК03.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

**ЗК06.** Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

**ЗК08.** Здатність працювати в команді та автономно.

**ЗК09.** Здатність спілкуватися іноземними мовами.

**ЗК10.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

**ЗК 11.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

**ЗК12.** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій для вирішення завдань у практичних ситуаціях.

**ЗК13.** Здатність здійснювати навчально-дослідницьку та/або науково-дослідницьку діяльність на належному рівні.

в) **спеціальних (СК):**

**СК03.** Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії німецької мови.

**СК06.** Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати німецьку мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

**СК07.** Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних і літературних фактів, інтерпретації та усного і письмового фахового перекладу з німецької мови українською, з української мови німецькою.

**СК08.** Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

**СК09.** Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів німецькою мовою, державною та іноземними мовами.

**СК10.** Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та перекладознавчий спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

**СК11.** Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

**Програмні результати навчання (ПР).** У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

**ПР01.** Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

**ПР14.** Використовувати німецьку та англійську мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

**ПР15.** Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та перекладознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

- **знати:** базову лексику по відповідним темам та базові поняття граматики німецької мови, основні граматичні конструкції та їх правила вживання в різних контекстах;

- **вміти:** використовувати лексичні та граматичні конструкції усіх рівнів структурно-синтаксичної складності; надавати повний морфолого-синтаксичний аналіз усіх типів речень німецької мови; розуміти аутентичні тексти, що звучать німецькою мовою, а також передавати їх зміст німецькою мовою з використанням конструкцій, що вивчаються.

**3. Зміст навчальної дисципліни**  
**3-й семестр**  
**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1**

Фонетичні особливості німецької мови та лексико-граматичні аспекти

**Тема № 1.** Besonderheiten der Satzintonation in der deutschen Sprache. Satzformen und ihre Melodien (Terminale Melodie, Interrogative Melodie, Progrediente Melodie).

**Тема № 2.** Wortfolge im einfachen erweiterten deutschen Satz. Seine semantischen und funktionalen Besonderheiten. Die Stellung des Prädikats und des Prädikats II im Aussagesatz.

**Тема № 3.** Fragesatz im Deutschen. Fragesatz ohne Fragewort. Fragesatz mit Fragewort. Fragewörter. Kasusfragen.

**Тема № 4.** Gegenwart und ihre Realisierung im Deutschen mittels des Präsens. Konjugation des deutschen Verbs im Präsens. Konjugationsbesonderheiten der schwachen und starken Verben.

**Тема № 5.** Besonderheiten des Funktionierens der deutschen Ramenkonstruktion und Besonderheiten der Satzstellung vom Prädikat II. Das nominale Prädikat. Negation der Verben mittels der Verneinung „nicht“.

**Тема № 6.** Deutsche Satzintonation. Phonetische Besonderheiten der Aufforderung (Befehl- und Bittesatz). Ausrufesätze.

**Тема № 7.** Konjugation der starken Verben im Präsens. Trennbare und untrennbare Präfixe. Deklination der Substantive im Akkusativ und Nominativ mit dem unbestimmten und bestimmten Artikel. Deklination der Personalpronomen im Akkusativ.

**Тема № 8.** Gebrauch des unbestimmten und bestimmten Artikels der Substantive. Besonderheiten vom Gebrauch der Verneinung im Deutschen (Negation „kein“)

**Тема № 9.** Modi im Deutschen. Aufforderung, Befehl, Bitte. Imperativ und seine Bildungs- und Gebrauchsregeln im Vergleich mit dem Ukrainischen. Unpersönliche Verben. Gebrauchsvarianten von unpersönlichen Personalpronomen „man“ und es“ im Deutschen. Bildung und Gebrauch der Nomina im Plural.

**. ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2**

Лексико-комунікативний курс

**Тема 1.** Робота над текстом «Zwei Studenten» та лексичним запасом. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу.

**Тема 2.** Робота над текстом «Hallo!» та лексичним запасом. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу.

**Тема 3.** Робота над діалогом «Am Wochenende» та його перетворення у монолог. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу.

**Тема 4.** Робота над текстом «Deutschunterricht» та лексичним запасом. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу.

**Тема 5.** Робота над діалогом «Interview mit Tanja» та його перетворення у монолог. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу.

**Тема 6.** Робота над діалогом «In der Pause» та його перетворення у монолог. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу.

#### **4-й семестр**

### **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1**

#### **Лексико-граматичний курс**

**Тема № 1.** Deklination der Substantive im Dativ und im Akkusativ. Präpositionen mit dem Dativ und Akkusativ. Deklination der Personalpronomen im Dativ und Akkusativ.

**Тема № 2.** Bildung, Gebrauch und Bedeutung von Possessivpronomen im Deutschen. Modalverben (Präteritopräsentia). Präsens der Modalverben. Reflexive Verben. Konjugation der Reflexivpronomen.

**Тема № 3.** Vergangenheitstempora im Deutschen. Bildung und Gebrauch vom Perfekt. Akkusativ- und Dativpräpositionen.

### **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2**

#### **Лексико-комунікативний курс**

**Тема 1.** Робота над текстом «Mahlzeiten» та лексичним запасом. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу.

**Тема 2.** Робота над текстом «Nimmst du auch Zucker und Sahne?» та лексичним запасом. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу.

**Тема 3.** Робота над діалогом «Die Karte bitte!» та його перетворення у монолог. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу.

**Тема 4.** Робота над діалогом «Wohnen» та його перетворення у монолог. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу.

**Тема 5.** Робота над текстом «Richters haben sich ein Haus gebaut» та лексичним запасом. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу.

**Тема 6.** Робота над текстом «Telefongespräch zwischen einem Wohnungssuchenden und einem Vermieter» та лексичним запасом. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу.

#### 4. Структура навчальної дисципліни 3-й семестр

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	сп		л	п/с	лаб	сп
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<b>Змістовий модуль 1. Фонетичні особливості німецької мова та лексико-граматичні аспекти</b>										
<b>Тема № 1.</b> Besonderheiten der Satzintonation in der deutschen Sprache. Satzformen und ihre Melodien (Terminale Melodie, Interrogative Melodie, Progrediente Melodie).	10		4		6	6		2		4
<b>Тема № 2.</b> Wortfolge im einfachen erweiterten deutschen Satz. Seine semantischen und	10		4		6	6		2		4



funktionalen Besonderheiten. Die Stellung des Prädikats und des Prädikats II im Aussagesatz.										
<b>Tema № 3.</b> Fragesatz im Deutschen. Fragesatz ohne Fragewort. Fragesatz mit Fragewort. Fragewörter. Kasusfragen.	10		6		4	6		2		4
<b>Tema № 4.</b> Gegenwart und ihre Realisierung im Deutschen mittels des Präsens. Konjugation des deutschen Verbs im Präsens. Konjugationsbesonderheiten der schwachen und starken Verben.	10		4		6	6		2		4
<b>Tema № 5.</b> Besonderheiten des Funktionierens der deutschen Ramenkonstruktion und Besonderheiten der Satzstellung vom Prädikat II. Das nominale Prädikat. Negation der Verben mittels der Verneinung „nicht“.	10		4		6	6		-		6
<b>Tema № 6.</b> Deutsche Satzintonation. Phonetische Besonderheiten der Aufforderung (Befehl- und Bittesatz). Ausrufesätze.	10		4		6	6		-		6

<b>Тема № 7.</b> Konjugation der starken Verben im Präsens. Trennbare und untrennbare Präfixe. Deklination der Substantive im Akkusativ und Nominativ mit dem unbestimmten und bestimmten Artikel. Deklination der Personalpronomen im Akkusativ.	10		6		4	6		2		4
<b>Тема № 8.</b> Gebrauch des unbestimmten und bestimmten Artikels der Substantive. Besonderheiten vom Gebrauch der Verneinung im Deutschen (Negation „kein“)	10		6		4	6		2		4
<b>Тема № 9.</b> Modi im Deutschen. Aufforderung, Befehl, Bitte. Imperativ und seine Bildungs- und Gebrauchsregeln im Vergleich mit dem Ukrainischen. Unpersönliche Verben. Gebrauchsvarianten von unpersönlichen Personalpronomen „man“ und es“ im Deutschen. Bildung und Gebrauch der Nomina im Plural	10		8		2	6		-		6
<b>Разом за змістовим</b>	<b>90</b>		<b>46</b>		<b>44</b>	<b>54</b>		<b>12</b>		<b>42</b>

модулем 1										
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 Лексико-комунікативний курс										
<b>Тема 1.</b> Робота над текстом «Zwei Studenten» та лексичним запасом. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу.	14		6		8	6		2		4
<b>Тема 2.</b> Робота над текстом «Hallo!» та лексичним запасом. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу.	14		6		8	6		2		4
<b>Тема 3.</b> Робота над діалогом «Am Wochenende» та його перетворення у монолог. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу.	14		6		8	6		-		6
<b>Тема 4.</b> Робота над текстом «Deutschunterricht» та лексичним запасом. Виконання вправ до тексту, обговорення питань	14		6		8	6		2		4

до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу.									
<b>Тема 5.</b> Робота над діалогом «Interview mit Tanja» та його перетворення у монолог. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу. Робота над діалогом «In der Pause» та його перетворення у монолог. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу.	16		10		6	6		-	6
<b>Тема 6.</b> Робота над діалогом «In der Pause» та його перетворення у монолог. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу.	18		10		8	6		-	6
<b>Разом за змістовим модулем 2</b>	<b>90</b>		<b>44</b>		<b>46</b>	<b>36</b>		<b>6</b>	<b>30</b>
<b>Разом за 1-й</b>	<b>180</b>		<b>90</b>		<b>90</b>	<b>90</b>		<b>18</b>	<b>72</b>

семестр										
---------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

#### 4-й семестр

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<b>Змістовий модуль 1. Лексико-граматичний курс</b>										
<b>Тема № 1.</b> Deklination der Substantive im Dativ und im Akkusativ. Präpositionen mit dem Dativ und Akkusativ. Deklination der Personalproomen im Dativ und Akkusativ.	28		12		16	12		2		10
<b>Тема № 2.</b> Bildung, Gebrauch und Bedeutung von Possessivpronomen im Deutschen. Modalverben (Präteritopräsentia). Präsens der Modalverben. Reflexive Verben. Konjugation der Reflexivpronomen.	28		12		16	12		2		10
<b>Тема № 3.</b> Vergangenheitstempora im Deutschen. Bildung und Gebrauch vom Perfekt. Akkusativ- und	28		10		18	12		2		10

Dativpräpositionen.									
<b>Разом за змістовим модулем 1</b>	<b>84</b>		<b>34</b>		<b>50</b>	<b>36</b>		<b>6</b>	<b>30</b>
<b>ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2</b> Лексико-комунікативний курс									
<b>Тема 1.</b> Робота над текстом «Mahlzeiten» та лексичним запасом. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу.	16		6		10	8		2	6
<b>Тема 2.</b> Робота над текстом «Nimmst du auch Zucker und Sahne?» та лексичним запасом. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу.	16		6		10	8		2	6
<b>Тема 3.</b> Робота над діалогом «Die Karte bitte!» та його перетворення у монолог. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу.	16		6		10	8		2	6
<b>Тема 4.</b> Робота над діалогом «Wohnen» та його	16		6		10	8		2	6

перетворення у монолог. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу.										
<b>Тема 5.</b> Робота над текстом «Richters haben sich ein Haus gebaut» та лексичним запасом. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу.	16		6		10	10		2		8
<b>Тема 6.</b> Робота над текстом «Telefongespräch zwischen einem Wohnungssuchenden und einem Vermieter» та лексичним запасом. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу.	16		12		4	12		2		10
<b>Разом за змістовим модулем 2</b>	<b>96</b>		<b>42</b>		<b>54</b>	<b>54</b>		<b>12</b>		<b>42</b>
<b>Разом за 2-й семестр</b>	<b>180</b>		<b>76</b>		<b>104</b>	<b>90</b>		<b>18</b>		<b>72</b>

## 5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття навчальним планом не передбачені.

## 6. Теми практичних занять

### 3-й семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин (денне/заочне відділення)
<b>Змістовий модуль 1. Фонетичні особливості німецької мови та лексико-граматичні аспекти</b>		
1.	<b>Тема № 1.</b> Besonderheiten der Satzintonation in der deutschen Sprache. Satzformen und ihre Melodien (Terminale Melodie, Interrogative Melodie, Progrediente Melodie).	4/2
2.	<b>Тема № 2.</b> Wortfolge im einfachen erweiterten deutschen Satz. Seine semantischen und funktionalen Besonderheiten. Die Stellung des Prädikats und des Prädikats II im Aussagesatz.	4/2
3.	<b>Тема № 3.</b> Fragesatz im Deutschen. Fragesatz ohne Fragewort. Fragesatz mit Fragewort. Fragewörter. Kasusfragen.	6/2
4.	<b>Тема № 4.</b> Gegenwart und ihre Realisierung im Deutschen mittels des Präsens. Konjugation des deutschen Verbs im Präsens. Konjugationsbesonderheiten der schwachen und starken Verben.	4/2
5.	<b>Тема № 5.</b> Besonderheiten des Funktionierens der deutschen Ramenkonstruktion und Besonderheiten der Satzstellung vom Prädikat II. Das nominale Prädikat. Negation der Verben mittels der Verneinung „nicht“	4/-
6.	<b>Тема № 6.</b> Deutsche Satzintonation. Phonetische Besonderheiten der Aufforderung (Befehl- und Bittesatz). Ausrufesätze.	4/-
7.	<b>Тема № 7.</b> Konjugation der starken Verben im Präsens. Trennbare und untrennbare Präfixe. Deklination der Substantive im Akkusativ und Nominativ mit dem unbestimmten und bestimmten Artikel. Deklination der Personalpronomen im Akkusativ.	6/2
8.	<b>Тема № 8.</b> Gebrauch des unbestimmten und bestimmten Artikels der Substantive. Besonderheiten vom Gebrauch der Verneinung im Deutschen (Negation „kein“)	6/2
9.	<b>Тема № 9.</b> Modi im Deutschen. Aufforderung, Befehl, Bitte. Imperativ und seine Bildungs- und Gebrauchsregeln im Vergleich mit dem Ukrainischen. Unpersönliche Verben. Gebrauchsvarianten von unpersönlichen Personalpronomen „man“ und es“ im Deutschen. Bildung und Gebrauch der Nomina im Plural.	8/-
	<b>Разом</b>	<b>46/12</b>
<b>ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 Лексико-комунікативний курс</b>		



1.	<b>Тема 1.</b> Робота над текстом «Zwei Studenten» та лексичним запасом. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу.	6/2
2.	<b>Тема 2.</b> Робота над текстом «Hallo!» та лексичним запасом. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу.	6/2
3.	<b>Тема 3.</b> Робота над діалогом «Am Wochenende» та його перетворення у монолог. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу.	6/-
4.	<b>Тема 4.</b> Робота над текстом «Deutschunterricht» та лексичним запасом. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу.	6/2
5.	<b>Тема 5.</b> Робота над діалогом «Interview mit Tanja» та його перетворення у монолог. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу.	10/-
6.	<b>Тема 6.</b> Робота над діалогом «In der Pause» та його перетворення у монолог. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу.	10/-
	<b>Разом</b>	<b>44/6</b>
	<b>Усього годин у семестрі</b>	<b>90/18</b>

#### 4-й семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
<b>Змістовий модуль 1. Лексико-граматичний курс</b>		
1.	<b>Тема № 1.</b> Deklination der Substantive im Dativ und im Akkusativ. Präpositionen mit dem Dativ und Akkusativ. Deklination der Personalpronomen im Dativ und Akkusativ.	12/2
2.	<b>Тема № 2.</b> Bildung, Gebrauch und Bedeutung von Possessivpronomen im Deutschen. Modalverben (Präteritopräsentia). Präsens der Modalverben. Reflexive Verben. Konjugation der Reflexivpronomen.	12/2
3.	<b>Тема № 3.</b> Vergangenheitstempora im Deutschen. Bildung und Gebrauch vom Perfekt. Akkusativ- und Dativpräpositionen.	10/2
	<b>Разом</b>	<b>34/6</b>

<b>ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2</b> Лексико-комунікативний курс		
1.	<b>Тема 1.</b> Робота над текстом «Mahlzeiten» та лексичним запасом. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу.	6/2
2.	<b>Тема 2.</b> Робота над текстом «Nimmst du auch Zucker und Sahne?» та лексичним запасом. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу.	6/2
3.	<b>Тема 3.</b> Робота над діалогом «Die Karte bitte!» та його перетворення у монолог. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу.	6/2
4.	<b>Тема 4.</b> Робота над діалогом «Wohnen» та його перетворення у монолог. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу.	6/2
5.	<b>Тема 5.</b> Робота над текстом «Richters haben sich ein Haus gebaut» та лексичним запасом. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу.	6/2
6	<b>Тема 6.</b> Робота над текстом «Telefongespräch zwischen einem Wohnungssuchenden und einem Vermieter» та лексичним запасом. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу.	12/2
	<b>Разом</b>	<b>42/12</b>
	<b>Усього годин у семестрі</b>	<b>76/18</b>

## 7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

## 8. Самостійна робота

### 3-й семестр

№ з/п	Назва теми/види завдань	Кількість годин
<b>Змістовий модуль 1.</b> Лексико-граматичний курс		
1.	Lexikalisch-grammatische Übungen. Satzformen und ihre Melodien (Terminale Melodie, Interrogative Melodie, Progrediente Melodie).	6/4

	Основна література [1], [15]. Усна доповідь. Виконання вправ.	
2.	Lexikalisch-grammatische Übungen. Die Besonderheiten der Wortfolge im einfachen erweiterten deutschen Satz. Seine semantischen und funktionalen Besonderheiten. Die Stellung des Prädikats und des Prädikats II im Aussagesatz. Основна література [15]. Усна доповідь. Виконання вправ	6/4
3.	Lexikalisch-grammatische Übungen. Fragesatz im Deutschen. Fragesatz ohne Fragewort. Fragesatz mit Fragewort. Fragewörter. Kasusfragen. Основна література [15], [14]. Усна доповідь. Виконання вправ	4/4
4.	Lexikalisch-grammatische Übungen. Die Besonderheiten der Konjugation des deutschen Verbs im Präsens. Konjugationsbesonderheiten der schwachen und starken Verben. Основна література [15], [14]. Усна доповідь. Виконання вправ	6/4
5.	Lexikalisch-grammatische Übungen. Besonderheiten des Funktionierens der deutschen Ramen Konstruktion und Besonderheiten der Satzstellung vom Prädikat II. Das nominale Prädikat. Negation der Verben mittels der Verneinung „nicht“ Основна література [1], [15]. Усна доповідь. Виконання вправ.	6/6
6.	Lexikalisch-grammatische Übungen. Deutsche Satzintonation. Phonetische Besonderheiten der Aufforderung (Befehl- und Bittesatz). Ausrufesätze. Основна література [2]. Усна доповідь. Виконання вправ.	6/6
7.	Lexikalisch-grammatische Übungen. Besonderheiten der Konjugation der starken Verben im Präsens. Trennbare und untrennbare Präfixe. Deklination der Substantive im Akkusativ und Nominativ mit dem unbestimmten und bestimmten Artikel. Deklination der Personalpronomen im Akkusativ. Основна література [1], [15]. Усна доповідь. Виконання вправ.	4/4
8.	Lexikalisch-grammatische Übungen. Gebrauch des unbestimmten und bestimmten Artikels der Substantive. Besonderheiten vom Gebrauch der Verneinung im Deutschen (Negation „kein“). Основна література [15], [14]. Усна доповідь. Виконання вправ	4/4
9.	Lexikalisch-grammatische Übungen. Modi im Deutschen. Aufforderung, Befehl, Bitte. Imperativ und seine Bildungs- und Gebrauchsregeln im Vergleich mit dem Ukrainischen. Unpersönliche Verben. Gebrauchsvarianten von unpersönlichen Personalpronomen „man“ und es“ im Deutschen. Bildung und Gebrauch der Nomina im Plural. Основна література [15], [14]. Усна доповідь. Виконання вправ	2/6
<b>Разом</b>		<b>44/42</b>
<b>Змістовий модуль 2. Лексико-комунікативний курс</b>		
1.	<b>Тема 1.</b> Робота над текстом «Zwei Studenten» та лексичним запасом. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу. Основна література [15], електронні ресурси. Усна доповідь. Виконання вправ.	8/4
2.	<b>Тема 2.</b> Робота над текстом «Hallo!» та лексичним запасом.	8/4

	Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу. Основна література [15], електронні ресурси. Усна доповідь. Виконання вправ.	
3.	<b>Тема 3.</b> Робота над діалогом «Am Wochenende» та його перетворення у монолог. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу Основна література [15], електронні ресурси. Усна доповідь. Виконання вправ.	8/6
4.	<b>Тема 4.</b> Робота над текстом «Deutschunterricht» та лексичним запасом. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу Основна література [15], електронні ресурси. Усна доповідь. Виконання вправ.	8/4
5.	<b>Тема 5.</b> Робота над діалогом «Interview mit Tanja» та його перетворення у монолог. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу. Основна література [15], електронні ресурси. Усна доповідь. Виконання вправ.	6/6
6.	Робота над діалогом «In der Pause» та його перетворення у монолог. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу Основна література [15], електронні ресурси. Усна доповідь. Виконання вправ.	8/6
<b>Разом</b>		<b>46/30</b>
<b>Усього за семестр</b>		<b>90/72</b>

#### 4-й семестр

№ з/п	Назва теми/види завдань	Кількість годин
<b>Змістовий модуль 1. Лексико-граматичний курс</b>		
1.	Lexikalisch-grammatische Übungen. Deklination der Substantive im Dativ und im Akkusativ. Präpositionen mit dem Dativ und Akkusativ. Deklination der Personalpronomen im Dativ und Akkusativ. Основна література [1], [15]. Усна доповідь. Виконання вправ.	16/10
2.	Lexikalisch-grammatische Übungen. Bildung, Gebrauch und Bedeutung von Possessivpronomen im Deutschen. Modalverben (Präteritopräsentia). Präsens der Modalverben. Reflexive Verben. Konjugation der Reflexivpronomen. Основна література [15]. Усна доповідь. Виконання вправ	16/10
3.	Lexikalisch-grammatische Übungen. Vergangenheitstempora im Deutschen. Bildung und Gebrauch vom Perfekt. Akkusativ- und Dativpräpositionen. Основна література [15], [14]. Усна доповідь. Виконання вправ	18/10
<b>Разом</b>		<b>50/30</b>

<b>Змістовий модуль 2. Лексико-комунікативний курс</b>		
1.	<b>Тема 1.</b> Робота над текстом «Mahlzeiten» та лексичним запасом. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу. Основна література [15], електронні ресурси. Усна доповідь. Виконання вправ.	10/6
2.	<b>Тема 2.</b> Робота над текстом «Nimmst du auch Zucker und Sahne?» та лексичним запасом. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу. Основна література [15], електронні ресурси. Усна доповідь. Виконання вправ.	10/6
3.	<b>Тема 3.</b> Робота над діалогом «Die Karte bitte!» та його перетворення у монолог. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу. Основна література [15], електронні ресурси. Усна доповідь. Виконання вправ.	10/6
4.	<b>Тема 4.</b> Робота над діалогом «Wohnen» та його перетворення у монолог. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу. Основна література [15], електронні ресурси. Усна доповідь. Виконання вправ.	10/6
5.	<b>Тема 5.</b> Робота над текстом «Richters haben sich ein Haus gebaut» та лексичним запасом. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення Основна література [15], електронні ресурси. Усна доповідь. Виконання вправ.власної думки за темою тексту та складання діалогу.	10/8
6.	<b>Тема 6.</b> Робота над текстом «Telefongespräch zwischen einem Wohnungssuchenden und einem Vermieter» та лексичним запасом. Виконання вправ до тексту, обговорення питань до тексту. Висловлення власної думки за темою тексту та складання діалогу. Основна література [15], електронні ресурси. Усна доповідь. Виконання вправ.	4/10
<b>Разом</b>		<b>54/42</b>
<b>Усього за семестр</b>		<b>104/72</b>

## **9. Методи навчання**

**Словесні:** пояснення, бесіда, доповідь, усне опитування.

**Наочні:** ілюстрування навчального матеріалу.

**Практичні:** самостійні завдання, тренувальні практичні вправи (усні та письмові) рецептивні, репродуктивні та продуктивні, умовно-комунікативного та комунікативного видів, виконання індивідуальних завдань.

## **10. Форми контролю і методи оцінювання**

Методи поточного контролю: оцінювання усних відповідей, письмових

завдань як під час практичних занять, так і самостійної роботи.

Підсумковий контроль: формою підсумкового контролю за даною дисципліною є іспит у першому семестрі та другому семестрі для очного навчання та залік у другому семестрі для заочного навчання.

**Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти очної форми навчання  
3-й/4-й семестр**

За системою ОНУ імені І.І.Мечникова	Оцінка ECTS	За національною шкалою	Визначення
1	2	3	4
90–100	<b>A</b>	відмінно	Здобувач вищої освіти повно та ґрунтовно засвоїв всі теми робочої програми з навчальної дисципліни, вмів вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, розумів її значення для своєї професійної підготовки, повністю виконав усі завдання з кожної теми поточного контролю.
85–89	<b>B</b>	добре	Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі теми робочої програми навчальної дисципліни. Вмів самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни, виконав завдання з кожної теми поточного контролю в цілому.
75–84	<b>C</b>		Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вмів самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни. Окремі завдання з кожної теми поточного контролю виконав не в повному обсязі.
70–74	<b>D</b>	задовільно	Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вмів вільно і самостійно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни, не виконав окремі завдання поточного контролю з кожної теми.
60–69	<b>E</b>		Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вмів достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни. Виконав лише окремі завдання з кожної теми поточного контролю в цілому.
35–59	<b>FX</b>	незадовільно (можливість повторного	Здобувач вищої освіти не засвоїв більшості тем робочої програми, не вмів викласти зміст більшості основних питань з навчальної дисципліни. Не

		складання)	виконав більшості завдань з кожної теми, поточного контролю.
0–34	<b>F</b>	незадовільно (обов'язкове повторне вивченням дисципліни)	Здобувач вищої освіти не засвоїв програму навчальної дисципліни, не вміє викласти зміст жодної теми навчальної дисципліни, не виконав завдань поточного контролю.

### **Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти заочної форми навчання**

За системою ОНУ імені І.І.Мечникова	Оцінка ECTS	За національною шкалою	Визначення
1	2	3	4
90–100	<b>A</b>	зараховано	Здобувач вищої освіти повно та ґрунтовно засвоїв всі теми робочої програми з навчальної дисципліни, вміє вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, розуміє її значення для своєї професійної підготовки, повністю виконав усі завдання з кожної теми поточного контролю.
85–89	<b>B</b>		Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі теми робочої програми навчальної дисципліни. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни, виконав завдання з кожної теми поточного контролю в цілому.
75–84	<b>C</b>		Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни. Окремі завдання з кожної теми поточного контролю виконав не в повному обсязі.
70–74	<b>D</b>		Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє вільно і самостійно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни, не виконав окремі завдання поточного контролю з кожної теми.
60–69	<b>E</b>		Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни. Виконав лише окремі завдання з кожної теми поточного контролю в цілому.
35–59	<b>FX</b>		не зараховано з можливістю повторного

		складання	виконав більшості завдань з кожної теми, поточного контролю.
0–34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач вищої освіти не засвоїв програму навчальної дисципліни, не вміє викласти зміст жодної теми навчальної дисципліни, не виконав завдань поточного контролю.

## 11. Питання для поточного/підсумкового контролю

### 3-й семестр

1. Wie heißen die Haupt- und Nebenglieder des Satzes?
2. Wo steht die Personalform des Verbs bei gerader und invertierter Wortfolge?
3. Was kann an der ersten Satzgliedstelle stehen?
4. Was steht an der ersten Stelle in einer Satzfrage?
5. Was steht in einer Wortfrage an der ersten und an der zweiten Stelle?
6. Wo stehen die nichtpersonalen Teile des Prädikats im Fragesatz?
7. Welche Fragen stellt man nach dem Subjekt, Prädikat, Objekt und Adverbiale?
8. Wie bildet man das Präsens?
9. Welche Personalendungen hat das Präsens?
10. Was bezeichnet das Präsens?
11. Aus welchen Teilen besteht das nominale Prädikat?
12. Welche Verben dienen als Kopula?
13. Was kann als Prädikativ dienen?
14. Wovon hängt der Gebrauch des Artikels des Substantivs als Prädikativ ab?
15. Mit welchem Satzglied kongruiert die Kopula nach den Demonstrativpronomen das und es als Subjekt?
16. Wo steht die Negation "nicht" beim Verneinen des Prädikats und anderer Satzglieder?
17. Wie und in welcher Person verändern die starken Verben im Präsens den Stammvokal?
18. Wie konjugiert man die Verben treten, halten, laden?
19. Wie konjugiert man das Verb haben?
20. Welche Präfixe sind trennbar, welche sind untrennbar?
21. Wo stehen die trennbaren Präfixe im Präsens?
22. Verändern sich die Feminina und Neutra im Akkusativ Singular?
23. Wie verändert sich der Artikel der Maskulina im Akkusativ Singular?



24. Welche Maskulina bekommen im Akkusativ Singular die Endung -en?
25. Welche Verben nennt man transitiv?
26. Nennen Sie die Formen der Personalpronomen im Akkusativ Singular und Plural.
27. Was bezeichnet der Artikel?
28. Wann wird der bestimmte Artikel gebraucht?
29. Wann wird der unbestimmte Artikel gebraucht?
30. Wann wird der Nullartikel gebraucht?

#### **4-й семестр**

1. Was gebraucht man nach den Verben brauchen, es gibt, haben?
2. Wie bildet man die zweite Person Singular des Imperativs?
3. Wie verändern die starken Verben den Stammvokal *e* in der zweiten Person Singular des Imperativs?
4. Wie bildet man die zweite Person Plural des Imperativs?
5. Wie bildet man die Höflichkeitsform des Imperativs?
6. Wie bildet man die erste Person Plural des Imperativs?
7. Wo stehen die trennbaren Präfixe im Imperativ?
8. In welcher Form steht das Verb nach dem Pronomen "man"? Führen Sie Beispiele an.
9. In welchen Satzmodellen gebraucht man das unpersönliche Pronomen "es"? Führen Sie Beispiele an.
10. Was muss man bei der Übersetzung der Satzkonstruktionen mit "es" als Subjekt aus dem Ukrainischen ins Deutsche beachten?
11. Welches Pluralsuffix ist für die Maskulina typisch?
12. Welche Maskulina bekommen das Suffix -en?
13. Nennen Sie die Maskulina mit dem Suffix -er und dem Umlaut im Plural.
14. Welches Pluralsuffix ist für die Neutra typisch?
15. Welches Pluralsuffix bekommen die Neutra noch?
16. Nennen Sie die Neutra mit dem Suffix -en im Plural.
17. Welches Pluralsuffix ist für die Feminina typisch?
18. Welche Feminina bekommen im Plural das Suffix -e und den Umlaut?
19. Welche Substantive bilden den Plural ohne Suffixe?
20. Welche Präpositionen regieren den Akkusativ?
21. Wo steht gewöhnlich im Satz Präposition gegen?
22. Nennen Sie alle Formen der Substantive im Dativ Singular.
23. Welche Endung bekommen die Substantive im Dativ Plural?

24. Nennen Sie die Dativformen der Personalpronomen.
25. Formulieren Sie die Regeln über die Stellung des Dativ- und des Akkusativobjekts im Satz.
26. Welche Präpositionen regieren den Dativ?
27. Wie dekliniert man die Possessivpronomen im Singular und Plural?
28. Wovon hängt die Wahl des Pronomens ab?
29. Wie konjugiert man die Modalverben im Präsens?
30. Sprechen Sie über die Bedeutung der Modalverben.

## **12. Розподіл балів, які отримують студенти заочної форми навчання**

У ході поточного контролю студент може отримати максимальну оцінку 100 балів за кожен змістовий модуль. Загальна оцінка за змістовий модуль складає середнє арифметичне суми балів за поточний контроль. Максимальна оцінка за змістовий модуль – 100 балів. Здобувач вищої освіти одержує підсумкову оцінку, якщо за результатами поточного контролю він набрав за кожен змістовий модуль 60 і більше балів.

Якщо за результатами поточного контролю студент набрав менше 60 балів, або якщо він набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він повинен виконати додаткове завдання (див. Перелік питань для поточного контролю) і з урахуванням його результатів отримати відповідну кількість залікових балів із дисципліни.

Поточний контроль														Загальна оцінка
Змістовий модуль №1									Змістовий модуль №2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T1	T2	T3	T4	T5	
100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

## **очної форми навчання**

У ході поточного контролю студент може отримати максимальну оцінку (100 балів) за кожен змістовий модуль. Відповідь під час іспиту теж оцінюється за 100-бальною шкалою. Загальна оцінка з навчальної дисципліни це середнє арифметичне суми балів за поточний контроль та підсумковий контроль.

Поточний контроль		Підсумковий контроль	Загальна оцінка
Змістовий модуль	Змістовий модуль №2		

№1									(іспит)	
T1	T2	T3	T1	T2	T3	T4	T5	T6		
100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

### Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	<b>A</b>	відмінно	зараховано
85-89	<b>B</b>	добре	
75-84	<b>C</b>		
70-74	<b>D</b>	задовільно	
60-69	<b>E</b>		
35-59	<b>FX</b>	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	<b>F</b>	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

### 13. Методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Друга іноземна мова (німецька)». Одеса: ОНУ, 2023. 28 с.
2. Силабус навчальної дисципліни «Друга іноземна мова (німецька)».
3. Verbitskaja T., Grischina T., Monastyrskaja J. Deutsch akzentfrei: kommunikativ-orientierter phonetischer Einführungskurs = Німецька без акценту: комунікативно-орієнтований вступний фонетичний курс німецької мови. 3. neu bearbeitete und erweiterte Auflage. Odessa: Astroprint, 2021. 126 S.

### 14. Рекомендована література

**Основна:**

1. Вербицька Т. Д., Голубенко Л. М., Діденко М. О., Колесниченко Н. Ю. Практичний курс німецької мови для студентів факультетів романо-германської філології та педагогічних ВНЗ. Одеса: Астропринт, 2011. 328 с.
2. Євгененко А., Білоус О. М., Кучинський Б. В., Білоус О. І. Практична граматики німецької мови : теоретичний матеріал, комунікативні вправи і завдання для студентів : навч. посіб. для студ. вищ. навч. заклад. / Д– 4-те вид., стер. Вінниця : Нова Книга, 2018. 576 с.
3. Busche, A. B-Grammatik. B1-B2. Schubert, 2018. 243 S.
4. Gottstein-Schramm B., Kalender S., Specht F. Schritte neu. Übungsgrammatik. Niveau A1-B1. Hueber Verlag, 2017. 346 S.
5. H. Dreyer, R. Schmitt. Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik. München, Ismaning: Max Huber Verlag, 2014. 360 S.
6. Hilpert S. u.a. Schritte international neu 6. Kursbuch + Arbeitsbuch. Niveau B1/2. Ismaning: Hueber Verlag, 2018. 378 S.
7. Hilpert S., Kerner M., Orth-Chambah J., Pude A. u.a. Schritte international neu 5. Kursbuch und Arbeitsbuch. Niveau B1/1. Ismaning: Hueber Verlag, 2018. 356 S.
8. Hilpert S., Niebisch D., Pude A., Specht F. u.a. Schritte international neu 3. Kursbuch und Arbeitsbuch. Ismaning: Hueber Verlag, 2017. 378 S.
9. Hilpert S., Niebisch D., Pude A., Specht F. u.a. Schritte international neu 4. Kursbuch und Arbeitsbuch. Ismaning: Hueber Verlag, 2017. 367 S.
10. Landeskunde Deutschland B2 bis C2. Max Hueber Verlag, München, 2013. 201 S.
11. Leitfaden der deutschen Grammatik B1-C1. Langenscheidt, 2011.
12. Raindl M. Campus Deutsch – Hören und Mitschreiben: Deutsch als Fremdsprache. Kursbuch mit MP3-CD. Max Hueber Verlag, München, 2015. 188 S.
13. Rug W. Klangbilder gesprochenes Hochdeutsch. Übungen, Spiele, Tipps und Tricks zum phonetischen Training Deutsch als Fremdsprache (B1-C2). Schubert-Verlag, Leipzig, 2012. 215 S.
14. Übungsgrammatik für die Mittelstufe B1 bis C1. Hueber, 2013. 290 S.

#### **Додаткова:**

1. Deutsches Aussprachewörterbuch Krech E.-M., Stock E., Hirschfeld U., Anders L.C. / E.-M. Krech u.a. – Berlin, New York: Walter de Gruyter, 2010. 1076 S.

2. Duden. Deutsches Universalwörterbuch. Mannheim, Berlin: Dudenverlag, 2019. 2144 S.
3. Duden. Die Grammatik. Mannheim, Berlin: Dudenverlag, 2022. 948 S.
4. Duden. Redewendungen. Mannheim, Berlin: Dudenverlag, 2020. 927 S.
5. Kleiner S., Knöbl R. Duden, das Aussprachewörterbuch / ed. by D. (. Institut), I. f. D. Sprache. 7th ed. Berlin: Dudenverlag, 2015. 928 S.
6. Jin F., Voss U., Funk M. Grammatik aktiv: A1 - B1. Cornelsen, 2013. 256 S.
7. Busche A. Begegnungen: Deutsch als Fremdsprache: Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch: Sprachniveau A2+. Leipzig: SCHUBERT-Verlag, 2012. 265 S.

### **15.Електроні інформаційні ресурси**

1. [www.goethe.de](http://www.goethe.de)
2. [www.grammatiktraining.de](http://www.grammatiktraining.de)
3. [www.deutschakademie.de](http://www.deutschakademie.de)
4. [www/lernen-mit-spass.ch/links](http://www/lernen-mit-spass.ch/links)
5. [www.mein-deutschbuch.de/grammatik](http://www.mein-deutschbuch.de/grammatik)
6. [www.simsalabim.reinke-eb.de](http://www.simsalabim.reinke-eb.de)
7. [www.aufgaben.schubert-verlag.de](http://www.aufgaben.schubert-verlag.de)
8. <https://www.dw.com/de/themen/s-9077>